

TRAMUNTANA XXI

2023 / 2024

ANUARI

EDITA

Tramuntana XXI

MAQUETACIÓ

Maria Reyero

IMPRESSIÓ

Esment Impremta

FOTOS

Pep Vicens
Joan Juan
Núria Pascual
Maria Reyero

AGRAÏMENTS

Luís Berbiela
Martí Bestard
Malena Bibiloni
Bartomeu Deyà
Lluïsa Dubon
Bruno Entrecanales
Jaume Garau
Joan Juan
Joe Holles
Antònia Llabrés
Tomàs Vibot
Esteban Martínez

EQUIP TÈCNIC DE LA FUNDACIÓ INICIATIVES DEL MEDITERRANI

JuanJo Suárez
Joan Juan
David López
Maria Reyero
Núria Pascual

CONTACTE

info@tramuntanaxxi.com
www.tramuntanaxxi.com
facebook.com/TramuntanaXXI
X.com/TramuntanaXXI
Instagram: @TramuntanaXXI

© Tramuntana XXI, 2024
Sant Roc, 4
07001 Palma

Dipòsit legal: PM 1379-2019

Foto de portada i contraportada: Pep Vicens

CARTA DEL PRESIDENT	4
PRESENTACIÓ Tramuntana XXI	6
Sòcia d'honor: Inmaculada Zayas	8

BLOC 1:

Governança

Incidència amb les institucions	12
Suport i acompanyament a entitats ciutadanes	13
Impuls i inclusió a espais de participació a l'Administració	15
Normativa	18

BLOC 2:

Desenvolupament rural

Servei d'assessoria per a gestió de finques rurals	22
Guia pràctica per a la promoció del producte local	26
Renaixement regeneratiu de la Serra de Tramuntana	28
Custòdia del Territori al Barranc de Biniaraix	29
Setmana Gastronòmica de la Serra de Tramuntana	30
Ajudes forestals	32

BLOC 3:

Sensibilització ciutadana

Actes per la Serra	36
Projecte literari <i>Escriure la Serra, avui</i>	38
Educació ambiental: Simfonies de la Tramuntana	39
Exposició <i>Tocar fusta</i>	40
Projecció Pedra i Oli	41
Xerrada sobre espais naturals	41

ALIANCES

COMUNICACIÓ

42

44

Enguany ha marcat una autèntica transició per a Tramuntana XXI. En l'assemblea anterior, parlàvem de la conclusió d'un cicle, d'un tancament d'etapa en la nostra associació, i de la necessitat de replantejar-nos la nostra activitat per a reafirmar la nostra raó de ser i enfortir la nostra capacitat d'incidir de manera efectiva en la conservació i regeneració de la Serra de Tramuntana. Avui, amb orgull, puc dir que tant l'equip tècnic com la junta directiva han respost plenament a aquests desafiaments. Tramuntana XXI és ara una organització molt millor posicionada per a complir la seva visió i missió, ja que hem establert les bases de dos projectes fonamentals que marcaran el futur de la Tramuntana: el Pla Agroecològic de la Tramuntana i l'Observatori Ma-10.

Tots dos projectes s'alineen estretament amb els objectius i esforços que hem perseguit durant aquests anys, i al mateix temps representen un avanç concret cap a la visió que sempre hem defensat: que la Serra de Tramuntana sigui la zona zero d'un model de regeneració ambiental i social, que ens permeti construir un futur més sostenible, resilient i just per a les nostres illes.

Amb l'**Observatori Ma-10**, un sistema de monitoratge de la carretera que travessa la Serra de Tramuntana i el seu impacte ambiental, creem una eina essencial per a supervisar i gestionar els efectes del turisme i la mobilitat a la Serra, recopilant dades en temps real sobre soroll, trànsit i condicions mediambientals. Aquest observatori, que precisament aquests dies està instal·lant els primers punts de monitoratge a Fornalutx i Banyalbufar, té un enorme potencial de creixement. Amb els recursos necessaris, planegem expandir-ho per a abastar més punts i monitorar aspectes addicionals, de manera que es converteixi en un observatori integral que permeti monitoritzar no sols la mobilitat, sinó també l'ús públic en general, la gestió forestal i agrícola, i comptar amb alertes primerenques davant fenòmens naturals. Si fem les coses bé, en uns anys podem tenir un sistema capaç d'oferir seguiment en temps real dels Indicadors Clau de Rendiment dels nostres projectes, així com d'altres iniciatives a la Serra.

D'altra banda, el **Pla Agroecològic de la Tramuntana** es concep com una estratègia integral per a revitalitzar l'economia rural, recuperar pràctiques agrícoles tradicionals i promoure la regeneració ambiental. Aquest pla ens permet actuar de manera directa en la dinamització del sector agrícola i forestal de la Serra, fomentant solucions ecològiques i models de negoci sostenibles que beneficiïn la biodiversitat, la retenció d'aigua i la captura de carboni. En aquest context, Tramuntana XXI participa en el desenvolupament d'una metodologia per a crear un **crèdit ecosistèmic** que representi un nou model de compensació de la petjada ambiental. Amb aquest enfocament, estem a punt de registrar a Son Moragues el primer projecte holístic de compensació de petjada ambiental a Mallorca, on empreses podran compensar el seu impacte ambiental contribuint a la gestió i regeneració d'aquest entorn. Aquest primer projecte a Son Moragues serà el punt de partida per a estendre aquest model a tota la Serra, facilitant que qualsevol agricultor pugui generar un ingrés addicional que el permeti conservar i revitalitzar les seves terres.

Aquests dos projectes, que es complementen i enforteixen mútuament, constitueixen el nucli del nostre treball i ens brinden un full de ruta clar per a regenerar aquest entorn que tant estimem. Fa més de vuit anys que a Tramuntana XXI parlem de trobar un equilibri entre un món rural viu i una activitat econòmica que respecti els valors naturals i culturals de la Serra, la vida dels seus habitants i l'experiència dels seus visitants. Fa anys que cercam formes innovadores per a recuperar el valor d'aquest territori a través de la captació de més recursos per a la terra. Avui, finalment, estem més prop de fer realitat aquesta visió perquè comptem amb les eines necessàries per a generar més recursos per al sector rural i entendre millor els impactes de qualsevol activitat.

Amb l'estructura i la solidesa que hem aconseguit, estem preparats per a iniciar una captació de fons més sòlida i sostinguda, per a tractar d'igual a qualsevol institució pública o privada i, el més important: tenim els instruments necessaris per a fer costat als habitants de la Serra en la millora del seu dia a dia i en la regeneració del seu entorn.

Joe Holles

PRESIDENT DE TRAMUNTANA XXI

PRESENTACIÓ

Història. Cultura. Societat. Ambient. Patrimoni. Els valors de la Serra de Tramuntana.

Som una associació no lucrativa que treballa en favor de la conservació dels valors naturals, socials i culturals de la Serra de Tramuntana. Assessoram, proposam i implementam iniciatives per donar resposta als reptes que viu la Serra, en aliança amb els agents implicats al territori.

MISSION

Treballam a favor de la Serra de Tramuntana tot impulsant el coneixement, el consens i compromís de persones, organitzacions, empreses i institucions per a l'economia sostenible, la qualitat ambiental, el patrimoni natural i cultural, el benestar dels seus habitants i la qualitat de l'experiència dels seus visitants.

VISION

Pensam que la Serra de Tramuntana pot esdevenir un projecte pilot que demostrí la viabilitat d'un nou model de relació amb el territori: més inclusiu, respectuós i responsable.

Una oportunitat per alinear interessos i necessitats de diferents sectors que permetin regenerar l'entorn i la cultura, avançant cap a una societat més justa i resilient.

Un laboratori de bones pràctiques en protecció mediambiental, recuperació del sector primari, gestió de l'ús públic, bona governança, respecte per la tradició i aposta per la innovació.

Junta Directiva

Joe Holles

President

Luís Berbiela

Vicepresident

Antònia Llabrés

Secretària

Bruno Entrecanales

Tresorer

Bartomeu Deyà

Vocal

Lluïsa Dubon

Vocal

Joan Juan

Vocal

Jaume Garau

Vocal

Tomàs Vibot

Vocal

Esteban Martínez

Vocal

Martí Bestard

Vocal

Foto: Pep Vicens.

Sòcia d'Honor 2024

INMACULADA ZAYAS

Son Torrella del Puig Major és un espai únic a la Serra de Tramuntana tant per la seva privilegiada ubicació geogràfica al cim de Mallorca, com pels seus destacats valors naturals i culturals. Però més enllà de tot això, Son Torrella destaca per la vocació conservacionista i d'ús públic d'aquesta finca, liderada per la seva propietària, na Inmaculada Zayas Mariategui.

Na Inmaculada va participar de ben jove de la gestió d'aquesta finca donat que ja amb 16 anys va haver de fer de traductora per al seu pare per tal de poder-se comunicar amb els militars estatunidencs que juntament amb els espanyols eren a la base militar que es construï (juntament amb el centre de comunicacions al cim de Puig Major) als terrenys expropiats a la família Zayas pel Ministeri de Defensa Espanyol. Una expropiació que na Inmaculada recorda com a traumàtica.

Poc més tard, amb 18 anys (i a causa de la mort del seu pare), ella es fa càrrec de la finca, a la qual manté una relativa activitat ramadera, forestal i agrícola fins a finals dels anys vuitanta del passat segle.

És en aquest moment en què na Inmaculada defineix el futur de Son Torrella amb la participació del seu germà Carlos Zayas, donant lloc a una de

les més importants forestacions duta a terme a Mallorca per iniciativa privada amb la plantació de més de 60.000 arbres (pins alzines i ullastres).

Son Torrella esdevé un espai on es prioritza la conservació dels seus valors naturals i culturals, en equilibri amb un ús públic no tan sols acceptat, sinó també promogut com a fórmula per al coneixement i conservació d'un patrimoni que cal difondre.

L'any 2020 Tramuntana XXI comença la seva participació activa al projecte per tal de gestionar l'espai i anar donant forma al somni de na Inmaculada Zayas: la creació d'un espai d'educació ambiental, formació i recerca ubicat a les cases de Son Torrella i obert a tothom.

Aquest centre (que disposarà també d'un espai multidisciplinari i una exposició permanent dels valors de la Tramuntana), començarà a ser una realitat ja l'any que ve amb l'inici de les obres de restauració i habilitació de les cases.

Per a Tramuntana XXI, és un vertader plaer poder compartir amb na Inmaculada Zayas la visió de la necessitat de conservar, educar i difondre per tal de perpetuar els valors de la Serra a través del coneixement directe per part dels visitants com a forma inequívoca per a la seva conservació.

Visita de la llavors presidenta del Consell de Mallorca, Catalina Cladera, a Son Torrella, acompanyada per Inmaculada Zayas i l'equip de Tramuntana XXI.

Pretenem que aquest projecte sigui modèlic, però també replicable, per tal que altres finques de la Serra puguin adoptar unes línies de gestió més properes a la conservació i l'ús públic.

Podríem dir que Son Torrella lidera en l'actualitat les iniciatives privades de conservació del patrimoni natural i cultural, amb una proposta d'un espai de coneixement i feina que no existeix a hores d'ara a tota la Tramuntana.

No penseu que na Inmaculada Zayas té només un compromís ambiental amb la Tramuntana. Des dels seus estudis

universitaris com a treballadora social, la seva trajectòria passa pel Centre Nacional d'Educació Ambiental (Segòvia), el moviment scout, el compromís social a través de Càritas, la creació de l'associació per a la Recuperació del Bosc Autòcton (ARBA) i, actualment, ja amb 80 anys, com a professora d'anglès per a gent sense recursos. En definitiva, tota una vida dedicada a l'educació, també l'ambiental.

Un compromís ferm cap a la protecció del territori que Tramuntana XXI vol reconèixer amb la distinció de Sòcia d'Honor.

Foto: Munyanya del Voltor.

1

Governança

Tramuntana és avui un paratge natural i cultural d'una extrema bellesa, molt atractiu per als seus habitants i visitants. Els seus valors ens plantegen uns reptes molt grans si volem evitar la seva pèrdua. Respondre a aquests reptes implica, sens dubte, construir una nova arquitectura institucional per a la governança de la Serra.

Només amb una nova forma de governança podrem afrontar la problemàtica mediambiental, econòmica i social que afecta la Tramuntana, amb l'imprescindible consens i implicació de la ciutadania en general, les entitats, les empreses, els usuaris, els propietaris i les institucions.

A TXXI entenem la governança com el conjunt de processos i institucions legals i polítiques que, incloent-hi normes i valors, permet que la ciutadania en general i els agents implicats del territori en particular, articulin els seus interessos, resolguin les seves diferències i exerceixin els seus drets i obligacions en relació amb la gestió i ús del territori.

En aquesta línia, des de Tramuntana XXI:

- Generam espais de participació i debat per identificar els reptes de la Serra de Tramuntana i impulsar, amb els agents implicats al territori, iniciatives per millorar l'entorn.
- Recolzam als diferents òrgans de gestió territorial i realitzam accions d'incidència política, analitzam la normativa vigent i advocam per un model eficient i eficaç de governança.

Incidència amb les institucions

Part important de la nostra feina és fer incidència davant les institucions competents (de l'àmbit autonòmic, insular o local) per tal de traslladar problemàtiques i propostes per fer de la Serra de Tramuntana un territori sostenible a escala ambiental, social i econòmica.

Ens reunim periòdicament amb els ajuntaments dels 20 municipis de la Serra, per identificar i ajudar a visibilitzar reptes, assessorar per trobar respostes i assistir amb projectes. Visitem els equips de diferents departaments del Consell de Mallorca i el Govern de les Illes Balears, per treballar sobre àrees concretes i trametre les preocupacions dels municipis i dels agents implicats en el territori.

Organitzem reunions amb els partits polítics, tant locals, com insulars i autonòmics, per consensuar punts comuns i impulsar mesures positives per a la Serra i la seva gent.

Durant 2023 i 2024, hem tingut diverses reunions per conèixer els nous càrrecs electes i presentar l'entitat. En aquest sentit, ens hem reunit per exemple amb Joan Simonet, conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, amb Ana Torres, directora general de Medi Natural i Gestió Forestal del Govern de les Illes Balears i amb el conseller de Presidència del Consell de Mallorca, Antoni Fuster. També hem tingut reunions amb Antoni Solivellas, qui encapçala la nova Direcció Insular de la Serra de Tramuntana i amb Luís Rubí, director insular de Medi Ambient. Amb ells vàrem abordar temes diversos com la gestió forestal, la Llei de la Serra, el producte local, el distintiu Serra de Tramuntana, les problemàtiques a la Ma-10, els usos públics, etc.

A nivell municipal, al març ens reunírem amb el batle de Pollença, per parlar de gestió forestal i a l'octubre amb la regidora de Turisme de l'Ajuntament d'Andratx, que està en procés d'aprovar el seu Pla estratègic i volia comptar amb la nostra opinió, i amb qui hem abordat temes relatius a la gestió de camins públics i producte local.

Suport i acompanyament a entitats ciutadanes de la Serra

Tramuntana XXI, amb vocació d'esdevenir una entitat que acompanya a les plataformes ciutadanes de la Serra en el seu diàleg amb les institucions, ha portat a terme diverses accions per impulsar la recerca de solucions a diferents problemes que pateixen els habitants dels municipis de la Tramuntana.

- **Problema dels renous i perillositat per les males pràctiques viàries a la carretera Ma-10**

Des de Tramuntana XXI, valorem els esforços de les institucions, sobretot des de l'any 2020 amb la creació del grup interadministratiu, conformat per les administracions competents (Govern d'Espanya, Govern de les Illes Balears i Consell de Mallorca), que ha avançat per posar solucions a aquest problema. En aquests quatre anys s'han realitzat diverses accions dissuasives que han contribuït a millorar la situació, però encara queda molta feina per fer i ens trobem lluny d'arribar a una situació satisfactòria.

A l'octubre de 2023 Tramuntana XXI va emetre un comunicat (Comunicat sobre mobilitzacions ciutadanes per pacificar la Ma-10) manifestant la nostra profunda preocupació per l'increment de conductes incíviques i perilloses a la carretera que travessa la Serra de Tramuntana, especialment els caps de setmana i als vespres. Al comunicat també reconeixíem i donàvem suport a les protestes per part de veïns i veïnes de Banyalbufar i a les queixes dels ajuntaments de Sóller i Fornalutx.

Davant la insuficient acció de les autoritats, Tramuntana XXI manifestava posar-se a disposició de les autoritats per continuar treballant per trobar una solució urgent i definitiva de la greu problemàtica d'aquestes conductes incíviques i temeràries, l'excés de renou i velocitat que pateix la Ma-10 i totes les seves tributàries, per tal de contribuir a pacificar la carretera que travessa la Serra de Tramuntana.

Entre les mesures que hem proposat des de la nostra entitat es troben reforçar els medis humans i tècnics per assegurar el compliment de la normativa vigent en matèria de velocitat, renous i dimensions dels vehicles, amb caràcter immediat, aplicar una moratòria de proves esportives i iniciar un estudi tècnic de mobilitat a la MA 10 i altres carreteres de la Serra.

Plataforma de Monitorització de la Ma-10

La creixent pressió humana i els efectes de la crisi climàtica fan necessari el monitoratge dels impactes ambientals per prevenir i gestionar de forma sostenible el ric entorn de la Serra de Tramuntana. En aquest sentit fa anys que, des de Tramuntana XXI, li donam voltes a impulsar un Observatori de la Serra de Tramuntana.

Enguany hem volgut abordar una problemàtica concreta a la que s'enfronta: l'impacte acústic i ambiental de la carretera MA-10. La plataforma "Indignats per la MA-10" exposa constantment les seves queixes i demandes a les institucions públiques per un sistema de vigilància i control més ferm, iniciativa en la qual volem donar suport a través de Tramuntana XXI amb la col·laboració amb el partner tecnològic True World.

A través d'una xarxa de sensors es podrà fer el seguiment de variables multifont entre les que s'inclouen variables de contaminació acústica, qualitat de l'aire i meteorologia.

Impuls i inclusió a espais de participació ciutadana de l'Administració

A Tramuntana XXI creiem que perquè hi hagi un model efectiu de governança és necessari que la societat civil organitzada estigui present en els espais de participació de les administracions públiques competents.

- **Mesa Permanent Consorci Serra de Tramuntana**

Des dels inicis de Tramuntana XXI hem tingut la preocupació de millorar la governança a la Serra, així com d'incloure dins dels òrgans de gestió una representació de les principals associacions no governamentals que tenen activitat o interès a la Serra. Per això, Tramuntana XXI va promoure la conformació del Consell Consultiu del Consorci de la Serra de Tramuntana. Aquest òrgan creat el juny del 2018 s'ha dividit en una organització més executiva, amb la Mesa Permanent com a espai de diàleg entre les institucions i les entitats de la societat civil.

Tramuntana XXI ha continuat assistint de forma continuada a les reunions convocades cada dos mesos pel Consorci, per tal de participar en les diferents iniciatives, exposar la visió de l'entitat i defensar els interessos dels agents implicats a la Serra de Tramuntana.

Enguany hem assistit a 5 reunions de la Mesa Permanent de la Serra de Tramuntana. A aquestes trobades, el Consorci Serra de Tramuntana ha traslladat informacions i consultes relatives als seus temes d'interès prioritari, que enguany han estat: la creació d'un sistema d'indicadors de la Serra, l'impuls al distintiu Serra de Tramuntana, la Llei de la Serra i la millora de les subvencions.

A més de la Mesa Permanent, el Consorci Serra de Tramuntana ens ha convidat a participar a altres dos espais, ambdós el mes de juny: a la reunió de la comissió del Distintiu Serra de Tramuntana, on també va participar l'Associació Hotelera de Sóller i la Cooperativa Sant Bartomeu; i al Consell de Participació de la Serra de Tramuntana, que es reuneix una vegada a l'any.

Participació de Tramuntana XXI al Pacte per la Sostenibilitat

El Govern ens va convocar a participar a tres dels grups de treball del Pacte Social i Polític per la Sostenibilitat de les Illes Balears, a les que assisteixen diferents membres de la Junta Directiva de l'entitat. En concret participam en els grups de Patrimoni cultural, Sostenibilitat ambiental i Recursos Naturals. Fins al moment hem participat en la fase de diagnosi, elaborant documents de Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats.

Normativa

Tramuntana XXI creu que una eina fonamental per una bona governança és aconseguir que la Serra de Tramuntana es pugui acollir a un marc normatiu que atengui les necessitats de regulació d'aquest espai tan complex en el que interactuen multitud d'activitats i actors.

- **Llei de la Serra**

La Llei de la Serra ha entrat en una nova fase de revisió i redacció de la proposta presentada el 2023. Des de Tramuntana XXI seguim de manera activa el procés, amb l'afany d'aconseguir una fórmula que simplifiqui al màxim les diferents figures legislatives i agilitzi les dificultats burocràtiques actuals.

Defensem fermament la necessitat d'una Llei de la Serra, amb una legislació que millori la governança tenint present que es tracta d'un espai fràgil, habitat i escenari d'activitats econòmiques. Per això, entenem que aquesta llei ha de tenir com a eix transversal la conservació dels valors culturals i naturals del territori i el benestar dels seus visitants i residents.

- **Llei Agrària**

Tramuntana XXI va fer arribar les seves propostes al procés de consulta prèvia de l'Avantprojecte de Llei agrària de les Illes Balears. El nou text legislatiu pretén reconèixer el caràcter estratègic de l'activitat agrària, i li ha d'atribuir la importància que ha de tenir no només com a activitat productiva sinó també pels vessants social, territorial, paisatgístic, mediambiental i cultural.

Les nostres aportacions varen anar a dirigides a qüestions com la facilitació de la comercialització, tant amb l'adopció d'un etiquetatge de traçabilitat que faciliti conèixer l'origen del producte com pel que fa a la facilitació del consum de producte local a escoles i hospitals públics; la creació d'una escola d'oficis de muntanya per tal de fomentar la formació i nous professionals en tasques agrícoles, ramaderes o forestals; l'impuls a la transició energètica a través de la biomassa forestal o vegetal d'altres activitats agràries; o la facilitació del desenvolupament de projectes de compensació de petjada de carboni. El text complet de les propostes està disponible a la pàgina web de Tramuntana XXI.

- **Propostes al PORN i al PRUG**

Un cop tancat el període de consulta prèvia per fer arribar propostes als nous PORN i PRUG, des de Tramuntana XXI vàrem fer públiques les nostres aportacions de millora a aquests marcs normatius.

En general, per la nostra entitat, i com no podia ser d'una altra manera, tant el PORN i el PRUG haurien d'evitar les pràctiques que incideixen negativament sobre els valors naturals o que pertorben les activitats productives o la vida de la població resident, com són els excessius esdeveniments esportius o les conductes incíviques i perilloses a la Ma-10. Per contra, les normes haurien d'impulsar mesures en benefici del territori i el seu sosteniment, com la inclusió d'eines per a la promoció de l'agricultura ecològica i agricultura ecològica regenerativa o l'ampliació de la zona marina protegida amb la incorporació de l'àrea de S'Illeta (Sóller). Podeu consultar totes les aportacions a la pàgina web de Tramuntana XXI.

2

Desenvolupament rural

Cada dia observam com s'intensifiquen els desequilibris que es detecten des de fa anys. Les activitats d'oci creixen i generen nous impactes, al mateix temps que les activitats tradicionals agràries, ramaderes i forestals que han conformat la singular fesomia de la Serra desapareixen o es troben en situació crítica, a causa sobretot de la seva manca de rendibilitat. També veiem com l'administració pública, en els seus diferents nivells i departaments, no integra adequadament la gestió de les diferents activitats que afecten la Serra.

Aquesta dinàmica, lluny d'alleujar els problemes de la Serra, els agreuja, ja que no existeix un model general que consideri la necessària interrelació de la responsabilitat econòmica, social i ambiental de l'espai.

Tramuntana XXI creu amb la necessitat de crear una estratègia de desenvolupament rural a la Serra a llarg termini que ajudi a diversificar l'activitat econòmica. Tot impulsant les activitats tradicionals, generant riquesa al territori, conservant els valors naturals i culturals a través d'activitats de baix impacte.

En aquesta línia, des de Tramuntana XXI:

- Donam suport a una gestió pública i privada d'aquest espai rural, basada en els principis de la sostenibilitat ambiental, social i econòmica, mitjançant les pràctiques més eficients i rendibles.
- Contribuïm a visibilitzar i difondre iniciatives de desenvolupament rural de la Serra de Tramuntana amb criteris de sostenibilitat ambiental, social i econòmica.

Servei d'assessoria per a la gestió de finques rurals

Les finques de muntanya pateixen d'una problemàtica comuna: una complexa gestió.

La seva difícil rendibilitat, els condicionaments ambientals, l'intens ús públic, el patrimoni cultural, l'amenaça dels incendis forestals i les plagues forestals, la producció i comercialització i els seus costos de manteniment, fan que sigui determinant poder detectar les problemàtiques i identificar les potencialitats, proposant fórmules de maneig que permetin optimitzar les inversions i millorar els resultats.

Amb aquest objectiu, Tramuntana XXI vol donar suport als gestors i/o propietaris de finques per tal d'aconseguir una major eficiència a la conservació, manteniment i explotació de les seves terres amb la premissa de reduir les despeses i aconseguir un millor impacte a les intervencions.

D'aquesta manera, Tramuntana XXI ofereix un **diagnòstic preliminar** gratuït de les seves finques als nostres socis/es i la possibilitat de dur a terme un rigorós estudi des d'una visió integral que permeti encetar noves accions adreçades a l'enfortiment del seu model de gestió.

A més de l'assessorament puntual als socis i simpatitzants, hem continuat amb la tasca de disseny d'intervencions i coordinació de tasques que enguany s'han centrat en recuperacions d'olivars abandonats (24 hectàrees), tancaments perimetrals per al maneig del bestiar, gestió de l'aigua (captació, emmagatzematge i tractament), restauració d'elements arquitectònics singulars (marges, fonts de mina, aljubs i cisternes), implementació d'energies renovables, incorporació de guardes d'ovelles per al maneig de l'olivar, coordinació d'equips, visites d'obra, control de cabres orades, reforestació, restauració de camins de muntanya i tot un seguit de feines amb l'objectiu de donar resposta i servei a les necessitats de les finques de muntanya.

El cas de Son Torrella

Podríem dir que aquest és el nostre "projecte estrella" pel que fa a gestió de finques rurals, donada la total coincidència d'objectius entre aquest projecte i la nostra visió. Aquesta finca de 440 hectàrees acull una antologia dels valors naturals i culturals de la Tramuntana i la propietat sempre ha optat per una vocació conservacionista i oberta a l'ús públic.

Després de prop de 4 anys, a Son Torrella ens trobam en una fase "arquitectònica": amb la restauració del safareig i el projecte per a les cases es vol habilitar un espai per a l'educació ambiental, la formació i la recerca, obert a tothom. Més enllà de la important inversió que caldrà fer per part de la propietària (Inmaculada Zayas), s'ha de destacar el seu total compromís no tan sols amb la conservació de tot aquest patrimoni, sinó també amb la difusió i conscienciació envers el valor i la necessitat de la seva preservació.

De fet, no tan sols s'habilitarà un espai multidisciplinar per a xerrades i activitats relacionades amb la Tramuntana, sinó que també hi haurà una exposició permanent dels valors naturals i culturals de la Serra.

Per a Tramuntana XXI, és molt important el poder participar d'aquest projecte, amb la voluntat de mostrar a altres propietaris diferents alternatives de gestió i, sobretot, que puguin prendre exemple d'un tarannà obert a l'ús públic.

Les actuacions dutes a terme a Son Torrella s'han centrat en 10 línies de feina (esmentam algunes de les tasques avançades durant aquest període):

1. Patrimoni cultural (manteniment de la font de mina)
2. Arqueologia (petit treball sobre la presència humana al voltant de Sa Coma de Son Torrella des del 2.100 aC fins a l'actualitat, a càrrec de Jaume Deyà)
3. Biodiversitat (estudi per a la identificació dels mamífers i micromamífers presents a Son Torrella mitjançant foto trampeig, a càrrec de Carlota Viada, i control de la població de cabra orada)
4. Apicultura (habilitació d'un tercer apiari llevant amb l'Ofra i el Barranc de Biniraix)
5. Agricultura (treballs a una àmplia zona agrícola abandonada i plantació de plantes aromàtiques)
6. Recursos hídrics (obtenció de la llicència per a l'habilitació d'un aljub que permetrà disposar d'una reserva d'aigua potable)
7. Forestal (tasques silvícoles de prevenció d'incendis i reducció de la biomassa, control del Banyarriquer amb Amics de La Terra, plantació d'alzines, amb el suport de HBX Group i la Conselleria de Medi Ambient, i tasques de reforestació, amb el suport de la Fundació Respiralia i l'empresa Terraplè).
8. Arquitectònic (redacció del projecte de restauració de les cases per a l'habilitació d'un espai de feina i estades d'educació ambiental, formació i recerca)
9. Ús públic (manteniment de camins, botadors, barreres, etc.)
10. Sensibilització ciutadana: enguany hem fet visites guiades per a millorar el coneixement de la població envers les amenaces per a la conservació del bosc i les mesures posades en pràctica (Fundació Mallorca Preservation i Camper) i Son Torrella també va acollir dues activitats: un itinerari botànic i un taller d'astronomia (més detalls a l'apartat "Actes per la Serra").

A dalt, visita guiada a Son Torrella per conèixer espècies botàniques de la zona.

A dalt, esporgat de pins i apertura mecànica de 2.100 forats per tal de facilitar les tasques de reforestació (amb el suport de la Fundació Respiralia)

Guia pràctica

Promoció del producte local

La Serra de Tramuntana és Patrimoni de la Humanitat per l'acció d'homes i dones sobre el territori durant segles, convertint una orografia muntanyosa i escarpada en terreny apte per al cultiu i la producció alimentària.

Aquest paisatge majestuós avui està en risc de perdre's: una economia massa centrada en el turisme, els alts costos de produir (i, per tant, distribuir) a la Serra i la progressiva desvinculació de residents i visitants d'un territori que sovint sembla més una postal que un espai viu i dinàmic, fan que cada cop sigui més difícil consumir producte de la Serra de Tramuntana.

Des de Tramuntana XXI pensam que aquesta dinàmica ha de canviar. Per això hem fet una recerca d'establiments de restauració (hotels, cafeteries i restaurants – HORECA-) i comerços que aposten per la comercialització de producte de la Serra. També hem contactat amb productors i productores que encara es dediquen, tot i les dificultats, a treballar la terra (i mantenir així el paisatge) per a poder oferir aliments de qualitat i proximitat a residents i visitants, molts d'ells a més ecològics.

A la guia (en format pdf per descarregar però també com a mapa interactiu i pàgina web específica) teniu els resultats d'aquesta recerca: hi trobareu les dades de contacte, municipi a municipi, dels **establiments de restauració, comerços i productors/es que aposten pel producte local a i de la Serra de Tramuntana**.

Perquè la clau per protegir el territori i el paisatge i per diversificar la nostra economia és que nosaltres també apostem pel consum de productes de la Serra!

Mapa

ANDRATX

Finca ecològica Sa Sabata

Camí des Prat, 8

Contacte: 696501386,

sasabata@gmail.com

Tipus de comerç: finca ecològica familiar amb venda directa

Producte de la Serra: fruita i verdura de temporada.

Cooperativa agrícola Andratx

Catalunya, 21

www.coopandraitx.es

Contacte: 971236614,

coopandraitx@gmail.com

Tipus de comerç: cooperativa agrícola online

Producte de la Serra: producte agrícola en general, fruites, verdures, productes elaborats com sobrassades, etc.

ESPORLES

Es Verger

www.esverger.es

Contacte: 971619220

Productes: vi i oli

Certificació: VI de la Terra Majorca i DO

Oli de Mallorca

Miquel Tena Morales

Contacte: 670326563

Productes: tomàtiga cherry, alcovats

La Bernadeta

Contacte: 636974735

Productes: vi

Certificat ecològic: en tràmit

Una estratègia agroecològica per la Serra de Tramuntana

Renaixement regeneratiu

Aquest any hem començat a plantejar i planificar en estreta col·laboració amb la Fundació Iniciatives del Mediterrani, la finca de Son Moragues i la Cooperativa Agrícola Sant Bartomeu de Sóller, un ambiciós projecte encaminat a la regeneració del sector productiu i del paisatge de la Serra de Tramuntana. El projecte “Renaixement Regeneratiu: Una estratègia agroecològica per la Serra de Tramuntana” es vol posicionar com una iniciativa fonamental encaminada a revertir els efectes de la degradació provocada per l’abandonament de la Serra i la falta de rendibilitat del sector productiu, així com assegurar la sostenibilitat a llarg termini d’aquest paisatge únic.

El projecte treballa en tres eixos principals:

- Un programa que busca la **creació d’un model d’agricultura i gestió regenerativa** adaptat a les característiques i particularitats de cada finca participant en el projecte, que pugui ser extrapolat a altres punts del territori.
- **Desenvolupament d’infraestructures** necessàries per dinamitzar i professionalitzar el sector productiu i forestal de la Serra, millorant la seva competitivitat, com una tafona 100% ecològica o equipament per la gestió forestal com trituradores, tractors adaptats o serradores comunitàries.
- **Incentius econòmics i fonts d’ingressos alternatives**, en la línia de la **creació d’un model de crèdit regeneratiu**, basat en els beneficis ambientals de les pràctiques sostenibles, com ara la captura de carboni, la restauració de la biodiversitat i la gestió hidrològica. Aquest model de crèdit permetrà que les empreses i organitzacions que vulguin compensar la seva petjada ambiental puguin invertir directament en la regeneració de la Tramuntana. Tot sota els més alts estàndards de traçabilitat, i transparència, assegurant el bon funcionament del sistema.

En la seva primera fase, el projecte serà aplicat en 4 finques pilot, i es preveu la seva expansió a tota la Serra de Tramuntana, i més endavant a tot el territori. 2025 es preveu com un any clau per la implantació d’aquest projecte, que es proposa com una línia de treball principal de Tramuntana XXI.

Projecte de custòdia del territori al Barranc de Biniaraix

El projecte de custòdia del territori al Barranc de Biniaraix, és una iniciativa impulsada per Tramuntana XXI, que té l'objectiu principal de preservar i regenerar els valors naturals, culturals i agrícoles de l'emblemàtic espai de la Serra de Tramuntana, que contribueixen al seu alt patrimoni paisatgístic. A través d'acords de custòdia amb els propietaris locals, el projecte busca aterrar i adaptar els principals projectes de Tramuntana XXI al barranc, promovent així pràctiques sostenibles d'agricultura i gestió forestal, així com la implementació d'eines de monitoratge ambiental per assegurar la conservació a llarg termini del territori. Aquestes accions es complementaran amb esdeveniments de sensibilització i divulgació per involucrar la comunitat local i els visitants en la preservació del barranc.

Es preveu un pla d'acció a tres anys, pel primer dels quals s'ha demanat una subvenció del Consorci Serra de Tramuntana per a entitats que promoguin i fomentin la custòdia del territori a la Serra.

IV Setmana Gastronòmica de la Serra de Tramuntana

Camins de muntanya i cultura ramadera

La Serra de Tramuntana, declarada patrimoni mundial de la humanitat per la UNESCO pel seu paisatge cultural, generat durant generacions que han treballat la terra, actualment està sofrint un procés d'abandonament accelerat, principalment degut a la recessió del sector primari. Aquest fet es vincula directament amb els canvis de models alimentaris i de relació amb el territori que té la societat actual.

L'objectiu de la Setmana Gastronòmica és posar en valor la cultura popular vinculada a la producció i consum alimentari a través de la gastronomia, i com aquesta ha contribuït a modelar el paisatge cultural de la Serra de Tramuntana.

La primera edició, l'any 2020, es va enfocar en el patrimoni culinari. A la segona edició, el 2021, es va posar èmfasi en el saber popular en la conservació del producte local. La tercera edició es va celebrar es va centrar en la cultura marinera i en els productes de la mar.

Entre el 20 i el 26 de novembre del 2023 es va tornar a celebrar la Setmana Gastronòmica de la Serra de Tramuntana, essent aquest any la seva IV edició, que va versar sobre **"Cultura ramadera i camins de muntanya"**. Al llarg d'aquesta setmana es van realitzar nombrosos tallers i activitats: visita a finques, tallers de cuina i estampat de feltre en llana, documentals, tasts, conversatoris i el concurs gastronòmic de la Serra, que aquest any va anar enfocat a la gent gran resident als municipis de Tramuntana.

Totes les activitats van tenir un gran èxit, i van comptar amb el públic assistent previst (havent d'habilitar un llista d'espera en diverses ocasions).

Com cada any, la Setmana Gastronòmica va permetre la creació de sinergies entre diferents actors entre els quals s'inclouen, productors locals, xefs, negocis, ajuntaments, residències de la tercera edat i tots els assistents a les activitats. .

La 4a Setmana Gastronòmica ha comptat novament amb el suport del Consell de Mallorca.

Xerrada sobre ajudes forestals

JORNADA INFORMATIVA
AJUDES PIFO
 Prevenció d'incendis forestals
16/MAIG/24 - 18:30 - Centre Bit, INCA

PROGRAMA

- Presentació per part de Tramuntana XXI - Luis Berbiela
- Marc PDR de la línia d'ajudes PIFO - Gema Canós
- Actuacions subvencionables PIFO - Joan Santana
- Paper de les delegacions del FOGAIBA en la tramitació de l'ajuda PIFO - Miquel Pizà
- Torn obert de paraula

Organitza: **Col·laboren:** Govern de les Illes Balears Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural Govern de les Illes Balears

El mes de maig vàrem organitzar una xerrada informativa sobre les Ajudes PIFO de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural. Aquestes ajudes orientades a la prevenció d'incendis, contemplen fins a 8.000 euros per hectàrea a finques agroforestals. Per informar propietaris i gestors forestals vàrem convidar els tècnics del servei de Gestió Forestal de la Conselleria i el FOGAIBA perquè poguéssin explicar l'objecte, requisits i procediment per demanar les ajudes a les persones assistents.

3

Sensibilització ciutadana

Per Tramuntana XXI és de cabdal importància la transmissió de coneixement sobre la Serra, per tal de sensibilitzar la ciutadania sobre el seu gran valor natural i cultural i els reptes que afronta a causa de la situació actual. Per aquest motiu organitzem actes d'interpretació, educació i formació sobre diferents àmbits.

Així mateix, Tramuntana XXI fomenta la investigació i la recollida de dades i d'informacions significatives i rigoroses sobre la Serra. D'aquesta manera es disposarà d'una línia de base sobre la qual fonamentar qualsevol proposta d'intervenció.

En aquesta línia, des de Tramuntana XXI:

- Generam i ordenam el coneixement de la realitat actual i la història de la Serra de Tramuntana, per disposar de dades útils i fiables que facilitin la gestió i la presa de decisions.
- Realitzam accions divulgatives i de conscienciació, per compartir la nostra visió d'una Serra viva i resilient, generant sentiment d'estima i compromís en la protecció.

Actes per la Serra

Donant a conèixer la Tramuntana

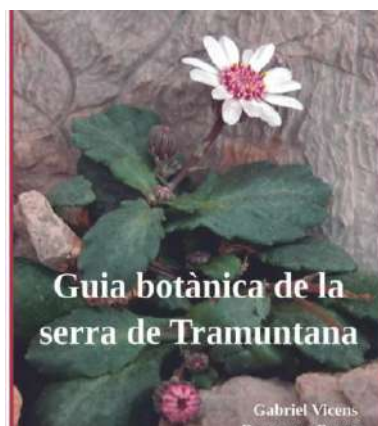
Per Tramuntana XXI és molt important, per tal de generar sentiment de compromís i protecció de la Serra, sensibilitzar a la ciutadania i donar a conèixer la Tramuntana i la seva complexitat. Per això, durant aquest període s'han continuat organitzant activitats gairebé tots els mesos, novament amb el suport de Caixa Colònia.

Han estat un total de 6 Actes per la Serra durant aquest període, als que han assistit prop de 200 persones.

- **Visita a l'exposició "Repensar dissenys, repensar processos" d'Aulets.** Desembre 2023. Pollença.

Tramuntana XXI va organitzar una visita guiada a l'exposició d'Amarar, de la mà del seu impulsor, l'arquitecte Francisco Cifuentes, per conèixer de primera mà aquest interessant projecte de reutilització de fusta dels pins de la Serra (caiguts durant la tempesta Juliette al 2023).

- **Itinerari guiat. Guia botànica de la Serra de Tramuntana.** Abril 2024. Son Torrella (Escorca)

A l'abril vàrem poder gaudir d'un itinerari explicatiu per Son Torrella, on hi ha multitud d'espècies endogàmiques, de la mà dels autors de la Guia Botànica de la Serra de Tramuntana, Gabriel Vicens i Bartomeu Bonet.

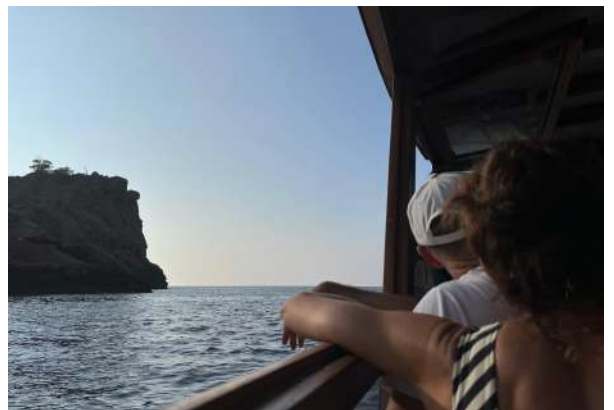

- **Projecció del documental "Serra és femení".** Març i juny 2024, Menorca i Esporles.

"Serra és femení" es va projectar el dia 1 de març al MDF OFF Patrimoni Inmaterial del Menorca Doc Fest, i posteriorment es va organitzar una projecció a Esporles. Ambdós passis varen comptar amb la participació de Maria Cuennet, documentalista de l'audiovisual.

- **Sortida en barca. Els penya-segats marins de la Tramuntana.** Agost, del Port de Sóller a Sa Foradada.

Amb aquesta activitat varem poder gaudir de l'esplendor i de la història dels penya-segats marins de la Serra. De la mà de Miquel Martorell, autor del llibre "Els penya-segats marins cobren vida", ens capbussarem a les històries humanes més interessants d'aquest tram de costa.

- **Visita a la finca Son Mut Nou.** Setembre i octubre, 2024, Lluçmajor.

Vàrem organitzar dues visites amb Mallorca Preservation Foundation, per conèixer la finca de Son Mut Nou, un camp d'experimentació dedicat a la conservació i l'estudi de les figueres més gran del món, amb més de 2.800 figueres de 1.300 varietats d'arreu del món.

- **Taller d'astronomia.** Setembre, Son Torrella (Escorca).

En col·laboració amb Amics de la Terra, el 28 de setembre varem organitzar un taller d'astronomia a Son Torrella, conduït per Ernesto Nicola, astrofísic i membre d'Astromallorca i Astronomers for Earth.

Els assistents varen poder gaudir del cel de tardor a la Serra de Tramuntana, i es va obrir un espai de reflexió sobre com l'astronomia ofereix una nova perspectiva sobre la crisi climàtica.

Edició i presentació del llibre Escriure la Serra, avui

Amb la coordinació de Miquel Rayó, escriptor, i soci fundador de Tramuntana XXI, enguany hem vist els primers fruits del projecte "Escriure la Serra, avui: mirades contemporànies sobre un territori": l'edició i presentació del llibre que reuneix els poemes dels set autors seleccionats.

L'objectiu de la iniciativa era reunir autors i autores en llengua catalana nascuts a partir del 1980, amb trajectòria al món de la poesia i la narrativa, per conèixer quina és la seva percepció de la Serra de Tramuntana per reflexionar-hi i explorar noves narratives i poètiques en contraposició, i en diàleg, amb la visió més clàssica d'autors com Costa i Llobera, Alcover, Riber, Rosselló de Son Forteza, Porcel, Janer Manila, etc.

D'aquesta manera, es va convidar set autors, nascuts o residents a Mallorca, a participar amb la redacció d'un text propi sobre la Serra de Tramuntana. Els autors convidats han estat: Miquel Àngel Adrover, Sara Rivera Martorell, Pere Antoni Pons, Lucia Pietrelli, Cecília Navarro, Pau Vadell i Vallbona i Aina Riera Serra.

Després d'una trobada creativa a la finca de Son Torrella, els autors varen treballar en els seus textos originals durant l'estiu. El novembre es presentà a la finca de Raixa el llibre que compilava els textos, en la seva majoria poemes, i que va poder ser editat gràcies al Consell de Mallorca. A l'acte, conduït pel periodista Joan Carles Palos, els autors i autores llegiren fragments de les seves peces. També varen intervenir les diferents entitats involucrades al projecte, a més de Tramuntana XXI: l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, la Fundació Mallorca Literària i el PEN Català. L'acte finalitzà amb una actuació de la jove cantant valldemossina Júlia Colom.

Educació ambiental

Simfonies de la Tramuntana

La Serra de Tramuntana: un món per descobrir

En aquesta sisena edició del nostre projecte d'educació ambiental "La Serra de Tramuntana: un món per descobrir" hem tornat a comptar amb la col·laboració de l'ambientòleg i músic Jaume Reus i el suport de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural del Govern de les Illes Balears.

Un any més, vàrem obrir al mes de setembre la convocatòria perquè els docents poguessin sol·licitar participar en el programa d'educació ambiental "Simfonies de la Tramuntana", un programa educatiu que utilitza el paisatge sonor com a fil conductor per a apropar l'alumnat de primària i secundària als valors ambientals i paisatgístics de la Serra.

A través d'activitats estructurades al voltant de diferents sons de la Serra, als tallers de "Simfonies de la Tramuntana" es fa servir la tècnica de l'escolta activa per desenvolupar i reforçar diversos continguts curriculars de les assignatures de Ciències Naturals i Música.

De cara al nou any volem treballar amb en Jaume per desenvolupar un nou mapa sonor de la Serra, en tres dimensions i amb molts més recursos.

SIMFONIES DE LA TRAMUNTANA

Col·laboració a l'exposició

Tocar fusta

Aquest mes de novembre, en el marc de la Fira de Pollença, s'ha inaugurat, l'exposició "Tocar fusta", comissariada per Amarar Tramuntana i amb la qual col·laboram des de Tramuntana XXI.

L'exposició "Tocar fusta" presenta dues línies de recerca i disseny. La primera línia s'enfoca cap a la utilització de fusta procedent de la cura dels boscos de Mallorca per al disseny i fabricació de mobiliari, recuperant una cadena de valor que va de l'arbre al moble. La segona línia investiga com reutilitzar la fusteria de les demolicions, entenent que les nostres ciutats són autèntics "magatzems urbans", per dissenyar mobles i elements constructius. Així, es posa l'accent en els dissenyadors, en l'ofici de fuster i en la gestió forestal sostenible.

Amarar comissaria l'exposició instal·lada a l'església del Roser de Pollença, que exhibeix prototips de mobiliari a partir de la fusta procedent dels pins caiguts durant el temporal Juliette del 2023. Les deu peces de mobiliari han estat produïdes per Germans Adrover i dissenyades per Aulets Arquitectes, Isla Architects, 110 Mallorca Studio, Edicions de Disseny La Pecera i Sara Regal Alonso.

Tramuntana XXI col·labora en aquesta exposició, igual que amb el documental sobre gestió forestal que s'exhibeix i que va comptar amb el suport de Caixa Colònia.

Cicle de Cine Conscient

Documental Pedra i Oli

Dimecres 13 novembre, en col·laboració amb Mallorca Preservation Foundation, vam coorganitzar la projecció del documental "Pedra i Oli", una activitat emmarcada al 1r Cicle de Cine mediambiental Cine Consciente, de Mallorca Preservation Foundation i Evolution Mallorca International Film Festival.

"Pedra i Oli" s'endinsa als olivars de la Serra de Tramuntana, per tractar de conèixer qui està darrere d'aquesta ingent feina de custòdia d'aquest paisatge construït al llarg de segles.

A la taula debat posterior varen intervenir el director del documental, Àlex Dioscòrides, la cantant Mary Lambourne, que ha interpretat les tonades que apareixen al film, i l'expert en gestió forestal i vicepresident de Tramuntana XXI, Luis Berbiela.

Jornada de l'acadèmia Mèdica Balear

Accessibilitat als espais naturals

El passat 10 d'octubre ens varen convidar a participar a la jornada "Investigant el poder curatiu dels espais naturals" organitzada per l'Acadèmia Mèdica Balear.

El president de Tramuntana XXI, Joe Holles, va oferir la conferència "Accessibilitat als espais naturals a Mallorca".

AMB QUI HEM COL·LABORAT?

INSTITUCIONS

- Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural del Govern de les Illes Balears
- Conselleria de Presidència del Consell de Mallorca
- Direcció Insular de la Serra de Tramuntana
- Consorci Serra de Tramuntana
- Delegació del Govern de les Illes Balears
- Finca de Raixa

Ajuntaments

- Alaró
- Andratx
- Banyalbufar
- Bunyola
- Esporles
- Pollença
- Sóller

ENTITATS

- Fundació Iniciatives del Mediterrani
- Fòrum de la Societat Civil
- Sociedad Española de Agricultura Ecológica - SEAE
- Associació de la Producció Agrària Ecològica de Mallorca - APAEMA
- Associació Pla de Mallorca XXI
- Acadèmia Mèdica Balear
- Associació de Ramaders Ovella Negra de Mallorca
- Save The Med
- Mallorca Preservation Foundation
- Fundació Vida Silvestre Mediterrània
- Fundació Guillem Cifre de Colonya
- Societat d'Història Natural de les Balears
- MUCBO Jardí Botànic de Sóller-Museu Balear de Ciències Naturals
- Fundació Respiralia

EMPRESSES I COOPERATIVES

- True World Organization
- Azolla Projects
- HBX Group
- Camper
- Restaurant Can Boqueta
- Cooperativa Agrícola Sant Bartomeu (Sóller)
- Centre Capvespre
- Mè ecològic de Mallorca
- Formatges Sa Cabreta
- Bodegues Mortitx
- Bodegues Son Vich de Superna
- Cooperativa FreePress
- Trazos de Bosque
- Els Fogons de Plaça
- Comerços i HORECA participants a la Guia Pràctica per al consum de producte local de la Serra de Tramuntana

COMUNICACIÓ

La plana web www.tramuntanaXXI.com i els perfils a les xarxes socials esdevenen la nostra línia de contacte directe amb els socis i sòcies i simpatitzants, i suposen una eina d'informació i difusió de les nostres activitats.

Enguany hem continuat consolidant la nostra plana **web** com a plataforma per informar del que fa la nostra entitat, i també com a caixa d'eines amb recursos sobre la Serra de Tramuntana: vídeos, informes i estudis, catàlegs i inventaris, biblioteca, històries de vida, materials didàctics per educació ambiental, etc. També hem afegit el recurs <https://guiapractica.tramuntanaxxi.com/>, que recull els diferents productes (publicació, mapa interactiu, etc.) del projecte "Guia pràctica per al consum de producte local a la Serra de Tramuntana".

Els seguidors als perfils de **xarxes socials** van en constant progressió: al novembre de 2024 comptam amb 1098 usuaris a X (abans Twitter), 1449 seguidors a Instagram i 6.400 a Facebook, la nostra principal xarxa social.

La nostra **Newsletter** mensual arriba a 1.043 persones.

Durant aquest període Tramuntana XXI s'ha seguit consolidant com a una font reconeguda pels mitjans de comunicació, que es posen en contacte amb nosaltres habitualment per conèixer la nostra opinió sobre temes com l'ús públic dels camins, la problemàtica a la Ma-10, l'abandó del sector primari o el model turístic a la Serra.

BALEARS • PART FORANA

Tramuntana XXI fa públiques les seves propostes per a l'actualització de la normativa per a la protecció de la Serra

d'Balears | 23 setembre 2024 ★★★★★ Opina

FORA VILA

ARA LLEGIT

Tramuntana XXI proposa noves mesures per a la protecció de la Serra de Tramuntana

FORA VILA VERB, POLÍTICA, SERRA DE TRAMUNTANA

Tramuntana XXI proposa noves mesures per a la protecció de la Serra de Tramuntana

24 SETEMBRE 2024

IB3N

Política Societat Economia Cultura El Temps Esports Espanya Món Mallorca Menorca Eivissa Formentera

METEO

'Escriure la Serra', un homenatge a la Tramuntana

Aquest dilluns, 11 de desembre, és el Dia Internacional de les Muntanyes

N 11/12/2023

Miquel Rayó

0:57 / 4:20

IB3N 'Escriure la Serra'

IB3N

Política Societat Economia Cultura El Temps Esports Espanya Món Mallorca Menorca Eivissa Formentera

Cada any es retiren entre 2.000 i 3.000 cabres dels espais naturals de Mallorca

La població ha crescut molt i la Conselleria en fa un estudi per regular-la

N 12/10/2024

N Cada any es retiren entre 2.000 i 3.000 cabres dels espais naturals de Mallorca

Visualitza Comparteix

MÉS VÍDEOS

Comienza la cuarta edición de la 'Setmana Gastronòmica de la Serra de Tramuntana'

Hasta el próximo domingo, Tramuntana XXI organiza varias actividades en torno al "patrimonio gastronómico ganadero"

El payés Xac Sàni, este lunes, con los asistentes a la actividad

Diferentes visiones de la Serra se recopilan en una obra

Presentación del libro 'Escriure la Serra, mirades contemporànies sobre un territori'

Ver galería

Sara Rivera, Aina Riera i Pau Vadell, escriptors participants, amb Miquel Rayó, soci fundador de Tramuntana XXI i coordinador del projecte / TRAMUNTANA XXI

ANUARI
2023/24

TRAMUNTANAXXI